

توافق کردهای عراق در واشنگتن:

متن سخنان مادلین آبرایت، مسعود بارزانی و جلال طالباني

در جریان ملاقاتهای میان مسعود بارزانی و جلال طالباني و هیجان حزب دمکرات کردستان عراق و اتحادیه میهنی کردستان عراق در واشنگتن که روز هفده سپتامبر ۱۹۹۸ با حضور مادلین آبرایت وزیر خارجه آمریکا صورت گرفت، میان دو حزب توافق نامه‌ای در رابطه اختلافات آنها به امضاء رسید. گرچه متن کامل این توافق منتشر نشده، اما مسئله درآمدهای هر زی، امنیت مرزهای شمال عراق و انتخابات آینده در کردستان عراق از نکات مهم این توافق هستند. در پایان این ملاقاتها و امضاء توافق، آبرایت وزیر خارجه آمریکا به همراه مسعود بارزانی و جلال طالباني سخنانی را در این رابطه در حضور خبرنگاران ایجاد کردند. متن این سخنان به شرح زیر است:

(متوجه)

مادلین آبرایت وزیر خارجه آمریکا: بسیار خوشوقتم که امروز مقدم دو تن از رهبران مردم کرد عراق، یعنی آقای بارزانی از حزب دمکرات کردستان و آقای طالباني از اتحادیه میهنی کردستان را به وزارت خارجه خوش آمد می‌گویم. همانگونه که خود خواهند گفت، جلسات مشترک این هفته آنها در اینجا فصل جدید و امیداور کننده‌ای در تلاش برای همکاری با یکدیگر بخارط مردمشان گشوده است. جلسات ما در اینجا بدنیال شش ماه گفتگوهای کاری میان این دو حزب در شمال عراق و مشورتهای هریک از آنها در آنکارا و لندن برپا شد.

ما از گامی که امروز به جلو برداشته شد استقبال می‌کنیم. ایالات متحده آمریکا برای سلامت، امنیت و رفاه اقتصادی کردها، شیعیان، سنی‌ها و دیگر مردم عراق ابراز نگرانی عمیق می‌کند. این مردم در معرض حملات بی‌رحمانه رژیم بغداد نظری حملات انفال در ۱۹۸۸ و حملات نظامی در ۱۹۹۱ قرار داشته‌اند. ما به همراه دیگر کشورها در جامعه بین‌المللی در صدد بوده ایم از عراقی‌ها در برابر سرکوب و ستم صدام حسین محافظت کرده و به نگرانی‌های انسانی آنها توجه کنیم. ما به همکاران خود در شورای امنیت در نیویورک یادآوری کرده‌ایم که هدف قطعنامه‌های شورا، بویژه قطعنامه ۶۸۸، محدود به برنامه‌های

تسليحاتی عراق نیست، بلکه سلامت و حفاظت مردم عراق در شمال و هم در جنوب این کشور را در بر می‌گیرد. این سیاست با تعهد مانسبت به تمامیت ارضی و وحدت حاکمیت عراق سازگار است.

روحیه احیاء شده آشتی میان آقای بارزانی و آقای طالبانی که در جلسه مشترک و بیانیه مشترک امروز آنها جلوه‌گر است، کمک رسانی به مردم آنها را برای ایالات متحده و دیگران آسانتر می‌کند. آنها برنامه‌ای برای حل اختلافاتشان وضع کرده‌اند که با اصول مندرج در توافقهای ۱۹۹۶ آنکارا کاملاً سازگاری دارد. ما آنها را تشویق کرده و تا حد امکان به آنها کمک می‌کنیم تا این برنامه به اجرا درآید. بدون وحدت، راه پیش روی ما بسیار مشکل آفرین خواهد بود. دلایل زیادی وجود دارد که کرده‌های عراقی با وحدت خود بتوانند به آینده امیدوار باشند. در حالی که ما در اینجا ملاقات می‌کنیم، عراق بار دیگر تهدید می‌کند که به همه همکاری‌های خود با ناظران تسليحاتی سازمان ملل پایان می‌دهد و این کار را در پاسخ به تصمیم شورا مبنی بر تعليق نظارت دوره‌ای بر پیروی عراق از قطعنامه‌های سازمان ملل انجام می‌دهد. این کار خود در پاسخ به تصمیم غیر قابل قبول عراق در ماه اوت در قطع همکاری با کار کمیته خلع سلاح سازمان ملل گرفته شد. بسیار حیاتی است که شورای امنیت بطور قاطع و اصولی به اقدامات تحریک آمیز و محکوم به شکست عراق پاسخ دهد. شورانمی تواند به عراق اجازه دهد تا با شروع دور دیگری از نافرمانی و تهدید، از اوضاع سود ببرد. اعتبار و مؤثر بودن این اقدام کاملاً آشکار است. شورای امنیت باید اصرار ورزد که عراق از تمامی قطعنامه‌های مربوطه شورا اطاعت کند.

ایالت متحده آمریکا تصمیم خواهد گرفت که چگونه و چه وقت به اقدامات بغداد براساس تهدیدی که علیه همسایگان عراق، امنیت منطقه‌ای، منافع حیاتی آمریکا و مردم عراق از جمله ساکنان شمال کشور متوجه می‌سازد پاسخ دهد. چنانچه عراق تلاش کند که از محدوده استراتژیک خود فراتر رود، پاسخ ماقوی و حتمی خواهد بود. اما ما بر طبق طرح خود اقدام خواهیم کرد و نه طرح صدام حسین.

ایالات متحده آمریکا چشم براه روزی است که عراق به عنوان یک عضو مسئول و مطیع قانون مجددأ به خانواده ملل پیوندد. ما در رابطه با جنایات بی رحمانه صدام حسین در حال

جمع آوری اطلاعات هستیم تا به جامعه تبعیدی عراق کمک کنیم تا با مبارزه خود او را به پای میز عدالت بکشانند.

همانگونه که ملاقات امروز نشان می‌دهد، ما به تلاشهای خود شدت می‌بخشیم تا به عراقی‌ها - اعم از عرب یا کرد، شیعه یا سنی - کمک کنیم تا به درک عمیق‌تری از یک هدف مشترک و یک استراتژی مؤثرتر برای دست‌یابی به آینده خود در یک عراق دمکراتیک و کثرت‌گرا دست‌یابند.

البته، این اقدامات دوای همه دردهاست نیست، و بناهمندارد که امیدها یا انتظارات بیهوده خلق کند. اما ما نیز نمی‌توانیم به مردم عراق، که مدت‌ها است از آزادی، امنیت و فرصت دست‌یابی به رونق و پیشرفتی که لایق آن هستند محروم شده‌اند، پشت کنیم. دیگر نمی‌توان شاهد انفال‌های بیشتر و حملات نظامی بیشتر برای قلع و قمع تمامی جماعت مردان، زنان و کودکان بی‌گناه بود.

من به آقای طالبانی و آقای بارزانی خوش آمد می‌گویم و به خاطر گامهای شجاعانه‌ای که بر می‌دارند به آنها تبریک می‌گویم. من از جانب ایالات متحده آمریکا، خواستار همکاری بیشتر با آنها هستم تا شرایط انسانی، حقوق بشر و سلامت مردم آنها بهبود پیدا کند.

مسعود بارزانی: قبل از هر چیز، مایل هستم تا از خانم آلبرایت وزیر خارجه و از دولت ایالات متحده آمریکا بخاطر توجه آنها به نگرانی‌ها و مشکلات مردم ما و به خاطر حمایت از آشتی ما و میزبانی شان در اینجا تشکر کنم.

طی چند روز گذشته، به مساله مهمی دست یافته‌ایم. به لطف خداوند باید آنچه را که بر سر آن توافق کرده‌ایم اجرا کنیم و به دقت و به درستی نکات آن را به مورد اجرا بگذاریم. حسن نیت و حمایت دوستان ما، بنیان و اساس این کار خواهد بود. مردم ما چشم برآه نتایج این گفتگوها هستند. آنچه که به آن دست یافته‌ایم، تأمین کننده یک آینده پر رونق برای مردم ما خواهد بود.

در اینجا مایل هستم تا نگرانی و علاقه خود را برای وحدت عراق مورد تأکید قرار دهم. آنچه که انجام داده‌ایم، علیه منافع هیچ کشوری در منطقه نیست بلکه برای حل مشکلات کنونی صورت گرفته است. یک بار دیگر خانم وزیر از شما تشکر می‌کنم.

جلال طالباني: اين يك روز تاريخي است. ما به يك فصل غم انگيز از تاریخ مردم کرد که رنج فراوان دیده اند، پایان داديم. امروز، روز جدیدی است، و من اميدوارم روزی باشد که هر دوی ما، آقای بارزانی و خود من، و احزاب ماتحادیه میهنی کرستان و حزب دمکرات کرستان تمام سعی خود را برای این توافق تاریخی به کار ببریم. توافقی که با حمایت دوستان آمریکایی خودمان، بویژه خانم آلبرایت وزیر خارجه بدست آمد و من مایل هستم که از کمک هایشان و تشویقها و توصیه های شخصی شان و نیز از دوستانمان بسیار سپاسگزاری کنم. در اینجا می خواهم به نقش مهم دوستانمان دیویدولش اشاره کنم که خطر دیدار ما در کرستان عراق به جان خرید و زمینه این ملاقات را در اینجا فراهم ساخت. همچنین از همه دوستانی که در وزارت خارجه، در کاخ سفید و همه جا در دست یافتن به این دستاورد تاریخی و مهم از ما حمایت کردن تشکر می کنم.

مردم ما چشم به آینده دارند تا شاهد يك عراق متعدد، دمکراتیک و فدرال باشند. برای ما فرصت خوبی است تا اطمینان بدھیم که يك نیروی جدایی طلب نیستیم، و خواستار تقویت وحدت ملی عراق می باشیم. ما با هیچ دولتی در منطقه همکاری نمی کنیم. بر عکس، باید با کمک همه همسایگان عراق از صلح و ثبات در منطقه برخوردار باشیم.

ما خواستار روابط بهتر با ایالات متحده آمریکا هستیم. مردم کرد هرگز ایالات متحده آمریکا و وزیر خارجه، دوستان وزارت خارجه و دیگر وزارت خانه ها را که در راه رسیدن به این توافق مهم به ما کمک کردن، فراموش نخواهند کرد. ما به عنوان يك ملت با ایمان کرد از آنها ممنون خواهیم بود. اميدوارم این توافق به تقویت روابط میان مردم آمریکا و مردم عراق، از جمله مردم کرد کمک کند.

بار دیگر مراتب قدردانی و امتنان خود را از خانم آلبرایت و سایر دوستان در وزارت خارجه ابراز می دارم. از شما بسیار سپاسگزار هستم.

ترجمه: حمید احمدی

استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی
دانشگاه تهران